

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá současnou farmakoterapeutickou péčí se zaměřením na činnosti, které jsou vykonávány sestrami. Cílem bylo zachytit a zanalyzovat názory a zkušenosti vybraných sester na současné postavení sestry ve farmakoterapeutickém týmu, jaké činnosti zde vykonává a jak tyto týmy fungují. Dalším bodem bylo využití stručné SWOT analýzy ke zhodnocení současného postavení sestry a případné implementace navrhovaných úprav v kompetencích sester.

Za účelem získání potřebných dat byly realizovány polostrukturované rozhovory, které byly pro možnost dalšího zpracování nahrávány. Každý rozhovor byl následně přepsán do textového souboru, kdy proběhla primární analýza dat. Rozhovory byly dále analyzovány a za použití metody otevřeného kódování byly dále vydefinovány tři hlavní kategorie se specifickými subkategoriemi a jednotlivými subkódy.

O spolupráci byli požádáni vybraní muži i ženy pracující na pozici sestry bez odborného dohledu, kde se dle pracovní anamnézy očekávala významnější zkušenost s danou problematikou. Mezi oslovenými se tedy nacházely sestry s dlouholetou praxí v oboru, často působící ve sféře středního či vyššího managementu. Ve výběru se také zohledňovalo odborné zaměření jedince a typ pracoviště pro využití zkušeností z různých oblastí poskytované sesterské péče.

Sestry popisují jednotlivé činnosti, které jsou sestrou v souvislosti s farmakoterapeutickou péčí vykonávány, s jakými možnostmi se během praxe setkaly a co je dle jejich názoru funkční a naopak. Jako další faktor se zde uvádějí odlišnosti jednotlivých pracovišť, ale i přístup sester. Multidisciplinární přístup je běžně užívaným nástrojem ke zkvalitnění poskytované péče, i zde jsou však pozorovány nedostatky, které by bylo možné eliminovat zapojením farmaceuta do farmakoterapeutické péče o pacienty. Viditelný prostor pro změnu je v oblasti sesterských kompetencí, kde je po vzoru jiných evropských zemí, diskutováno o umožnění předepisovat léčivé přípravky sestrou. Při využití SWOT analýzy ke zhodnocení sesterské profese lze současný systém vzdělávání, legislativu i nedostatek personálu označit za slabé stránky současnosti a zároveň hrozby pro případné úpravy sesterských kompetencí.

Tato práce přináší jen stručný náhled do dané problematiky. Dále je potřeba detailněji se zabývat jednotlivými konkrétními oblastmi a v případě přípravy na zvyšování kompetencí zaměřit pozornost na posílení slabých stránek a vytvořit plán ke snížení hrozeb, které by mohly negativním způsobem ovlivnit možnou implementaci. Přínosným by mohlo být šetření se zapojením všech hlavních skupin, které se na farmakoterapeutické péči podílejí, tedy nejen sester, ale i lékařů, farmaceutů a také pacientů.

klíčová slova: zdravotní sestra, kompetence, léčivý přípravek, preskripce, podávání léčivých přípravků, role sestry